

Sygn. akt **III S 149/15**

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera

Sędziowie SO Anna Hajda

SO Marcin Rak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. P. i T. P.

przy udziale Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Rybniku oraz Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku M. Ż. zastępowanego przez asesora komorniczego A. J.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku M. Ż. zastępowanego przez asesora komorniczego A. J. pod sygnaturą Km 3824/14

postanawia:

oddalić skargę.

SSO Marcin Rak SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda

Sygn. akt **III S 149/15**

UZASADNIENIE

Wierzyciele złożyli w dniu 11 czerwca 2015 roku skargę, w której domagali się stwierdzenia przewlekłości postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku M. Ż. pod sygn. Km 3824/14. Domagali się nadto polecenia komornikowi aby dokonał czynności terenowych celem zajęcia ruchomości dłużnika, przyznania skarżącym sumy pieniężnej w wysokości 2.000 złotych, zwrotu uiszczonych opłat od skargi oraz zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego. W uzasadnieniu podali, że postępowanie egzekucyjne trwa już ponad 9 miesięcy i jest bezskuteczne. Pomimo złożonego wniosku i wielokrotnych interwencji komornik nie podjął czynności terenowych ani innych zmierzających do wyegzekwowania długu. Nie podjął zleconych mu czynności poszukiwania majątku. Znaczny okres przewlekłości doprowadził do powstania u skarżących stanu niepewności oraz wzmożonego stresu, a brak zaspokojenia wpływa negatywnie na płynność prowadzonego przez nich przedsiębiorstwa.

Komornik M. Ż. zmarł w dniu 14 maja 2015 roku, a jego zastępcą od dnia 19 maja 2015 roku wyznaczony został asesor komorniczy A. J., który przystąpił do postępowań skargowych wnosząc o oddalenie skarg. Wskazał, że czynności egzekucyjne podejmowane były zgodnie z wnioskami wierzycieli. W szczególności przeprowadził czynności w terenie i dokonał zajęcia ruchomości, co skutkowało koniecznością zawiadomienia osoby trzeciej o możliwości złożenia powództwa przeciwegzekucyjnego. Nadto w odpowiedzi na skargę podniósł zarzut, że dotyczy ona okresu przed wyznaczeniem zastępcy, a zatem zastępca nie powinien odpowiadać za działania poprzednika.

Prezes Sądu Rejonowego w Rybniku także przystąpił do postępowania wnosząc o oddalenie skargi.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wniosek egzekucyjny wpłynął do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku M. Ż. w dniu 15 września 2014 roku i obejmował żądanie wyegzekwowania kwoty 726,50 złotych z bliżej określonymi odsetkami zgodnie z załączonym tytułem wykonawczym. Wierzyciele domagali się prowadzenia egzekucji z wynagrodzenia za pracę, rent, emerytur, rachunków bankowych, ruchomości znajdujących się w miejscu zamieszkania dłużnika, posiadanej przez dłużnika gotówki oraz przysługujących mu wierzytelności.

Wniosek egzekucyjny zarejestrowany został w dniu wpływu, nadto dnia 22 września 2014 roku komornik sporządził zawiadomienie o wszczęciu egzekucji oraz wezwanie do uzupełnienia wniosku egzekucyjnego poprzez uiszczenie zaliczki na pokrycie wydatków gotówkowych. Zwrócił się też o udostępnienie informacji z centralnej ewidencji pojazdów a także z bazy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych co do płatnika składek na ubezpieczenie społeczne dłużnika.

Dłużnik odebrał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji w dniu 25 września 2014 roku.

Dnia 30 września 2014 roku wpłynęła informacja wierzycieli o uiszczeniu wymaganej zaliczki.

Dnia 7 października 2014 roku wpłynęła informacja Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców wskazująca, że dłużnik nie figuruje w tej ewidencji jako właściciel pojazdu.

Dnia 22 października 2014 roku komornik uzyskał informację, że dłużnik od dnia 17 września 2014 roku jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna niepobierająca zasiłku.

Dnia 29 grudnia 2014 roku komornik skierował do jednego z banków zajęcie rachunku bankowego.

Dnia 19 stycznia 2015 roku wpłynęła odpowiedź banku, że rachunek jest zajęty także przez dwóch innych komorników oraz, że na rachunku tym brak jest środków.

Dnia 11 lutego 2015 roku komornik w obecności pełnomocnika wierzycieli przeprowadził czynności terenowe pod wskazanym we wniosku egzekucyjnym adresem dłużnika. W toku czynności dłużnik oświadczył, że opuścił zakład karny i poszukuje pracy. Pozostaje na utrzymaniu matki. Złożył oświadczenie co do swojego stanu majątkowego. Zadeklarował uregulowanie długu do końca marca 2015 roku. Komornik dokonał też zajęcia ruchomości ujawnionych w mieszkaniu dłużnika, to jest głośników oraz konsoli do gier z osprzętem, co do których dłużnik oświadczył, że stanowią własność osoby trzeciej. Nadto komornik dokonał zajęcia pieca gazowego z butlą.

Dnia 8 czerwca 2015 roku zastępca skierował do osoby trzeciej, wskazanej przez dłużnika jako właściciela zajętych ruchomości, informacje o ich zajęciu z pouczeniem o możliwości wytoczenia powództwa o wyłączenie spod egzekucji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Jak wynika z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 roku, nr 179, poz. 1843, ze zm.), dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez (...) komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilosci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

W ugruntowanym orzecznictwie sądów powszechnych, Sądu Najwyższego jak i sądów administracyjnych przyjmuje się, że przewlekłość postępowania to nieuzasadnione żadną z okoliczności wymienionych w art. 2 ust. 2 ustawy z 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony (...) długotrwałe zaniechanie podejmowania czynności przez organ prowadzący postępowanie lub podejmowanie czynności nieefektywnych bądź pozornych. Zachodzi ona gdy postępowanie jest długotrwałe i rozwlekłe, a trwa ponad konieczność podjęcia czynności niezbędnych do zakończenia sprawy, pozostających w związku przyczynowym z działaniem lub zaniechaniem organu. Innymi słowy to wyrażając, przewlekłość postępowania występuje, gdy zwłoka jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. Aby stwierdzić przewlekłość postępowania konieczne jest ustalenie, że pomiędzy kolejnymi czynnościami występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też pewne czynności nie są podejmowane w ogóle (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 roku, III SPP 14/11, Lex nr 10959151, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 07 kwietnia 2009 roku, II S 4/09, KZS 2009/5/42, postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 grudnia 2012 roku, II S 25/12, Lex nr 1254588, postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 listopada 2012 roku, II OPP 19/12, Lex nr 1240698).

Nie każde zatem opóźnienie w podejmowaniu czynności świadczy o przewlekłości postępowania, a jedynie takie, które nosi znamiona rażącego.

Oceniając nadto czy doszło do przewlekłości postępowania egzekucyjnego należy mieć na względzie ogólną regułę, zgodnie z którą zasadniczo komornik nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dochodzenia oraz podejmowania czynności celem ujawnienia składników majątku dłużnika. Granice działań komornika wyznaczone są bowiem wnioskami wierzyciela.

Analiza akt postępowania egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że do dnia 11 lutego 2015 roku, a więc w pierwszych sześciu miesiącach postępowania, czynności w sprawie podejmowane były – co do zasady – w okresach zbliżonych do miesięcznych. Działając w granicach wniosków wierzycieli komornik ustalił, że dłużnik opuścił zakład karny, nie ma stałego dochodu, wartościowego majątku jak i środków na rachunku bankowym. Ustalenia te poprzedzone zostały stosownymi działaniami w celu ustalenia płatnika składek na ubezpieczeni społeczne (czyli w istocie miejsca pracy), posiadanych rachunków bankowych, pojazdów i innego majątku dłużnika. Wbrew zarzutom skargi, w obecności pełnomocnika wierzycieli komornik podjął też czynności w miejscu zamieszkania dłużnika, w toku których odebrał od dłużnika oświadczenie co do jego sytuacji majątkowej i dokonał zajęcia ruchomości. Działania te wyczerpywały wnioski wierzyciela.

Zauważalne jest co prawda opóźnienie w podejmowaniu czynności między 11 lutego 2015 roku a 8 czerwca 2015 roku kiedy to zastępca komornika skierował do osoby trzeciej pouczenie o możliwości wytoczenia powództwa na podstawie art. 841 k.p.c., jednak gdy zważy się na okoliczności sprawy, nie jest zasadnym twierdzenie o wystąpieniu stanu przewlekłości postępowania. Opóźnienie to nie mogło być uznane za rażące zważywszy na uprzednio podjęte czynności i poczynione ustalenia co do złego stanu majątkowego dłużnika.

Nie można też pomijać nadzwyczajnego zdarzenia, jakim była śmierć komornika w dniu 14 maja 2015 roku. W jej następstwie wyznaczony być musiał zastępca, który obiektywnie nie był w stanie podjąć natychmiastowych czynności we wszystkich sprawach jakie przejął do dalszego prowadzenia. Wreszcie zaznaczenia wymaga, że kwota egzekwowanej wierzytelności nie jest wysoka (łącznie około 1.000 złotych), zatem niewiarygodnym jawi się zarzut wierzycieli, iż brak zaspokojenia na skutek opieszałości organu egzekucyjnego wpływa na płynność finansową ich przedsiębiorstwa.

Z tych też względów Sąd Okręgowy oddalił skargę jako niezasadną, a to na podstawie art. 12 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku.

SSO Marcin Rak SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda